

ΑΡΧΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ
ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Χαιρετισμός Προέδρου Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου

Δρα Χρ. Γεωργίου

Προεδρικό Μέγαρο, 30 Μαΐου 2018

Εξοχότατε Πρόεδρε της Κυπριακής Δημοκρατίας,
Πανιερώτατε Μητροπολίτη Ταμασού και Ορεινής,
Εκλεκτοί προσκεκλημένοι,

Με ιδιαίτερη χαρά σας καλωσορίζω στη σημερινή μας εκδήλωση, η οποία σηματοδοτεί επίσημα την έναρξη μίας νέας εποχής, της μετεξέλιξης του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου σε Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου. Μας τιμά η παρουσία όλων σας. Μεταφράζουμε την παρουσία του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας, των Αρχηγών και εκπροσώπων των κομμάτων, των λοιπών θεσμικών, κρατικών αξιωματούχων, συνεργατών, επαγγελματιών υγείας και απλών πολιτών ως απάντηση στο κάλεσμα της Αρχής για κοινωνική συμμαχία σε όλα τα επίπεδα και ως στήριξη και αναγνώριση του έργου μας. Η σημερινή εκδήλωση αποτελεί

λογοδοσία ενώπιον όλων σας και υπόσχεση ότι θα συνεχίσουμε τη σκληρή δουλειά.

Το φαινόμενο της χρήσης και κατάχρησης εξαρτησιογόνων ουσιών, αλλά και των ευρύτερων εξαρτητικών συμπεριφορών αποτελεί ένα κοινωνικό πρόβλημα. Έχει άμεση σχέση με το οικονομικό, κοινωνικό και πολιτιστικό πλαίσιο μέσα στο οποίο αναπτύσσεται η προσωπικότητα των νέων ανθρώπων, οι αξίες και τα πρότυπα ζωής τους, η κρίση των αξιών και θεσμών, τα φαινόμενα σήψης και διαφθοράς αλλά και ο σκληρός και ανελέητος ανταγωνισμός. Τα κοινωνικά αίτια που γεννούν την εξάρτηση αποτυπώνονται στους δείκτες ανεργίας και υποαπασχόλησης, στην κοινωνική ανασφάλεια, στην αποξένωση και στην αλλοτρίωση της ανθρώπινης προσωπικότητας, στην περιθωριοποίηση και τον κοινωνικό αποκλεισμό συγκεκριμένων ομάδων πληθυσμού και εκφράζονται μέσα από το μιμητισμό, τη επιδειξιμανία, τον ατομικισμό και την πλήξη. Η κοινωνική ανισότητα που αυξάνεται, και οι όλο και λιγότερες ευκαιρίες για εργοδότηση και κοινωνική επανένταξη, αυξάνουν τον κοινωνικό ρατσισμό όχι μόνο έναντι στους ουσιοεξαρτημένους, αλλά και σε άλλες ευάλωτες κοινωνικές ομάδες. Η ομάδα αυτή καθίσταται ακόμη πιο ευάλωτη, και βιώνει, εκτός από την αύξηση της ανεργίας, της φτώχειας, του στιγματισμού και της μείωσης των ευκαιριών για απασχόληση, πιο

επικίνδυνα πρότυπα χρήσης και μειωμένες προσδοκίες και κίνητρα για αναζήτηση θεραπείας.

Η εξάρτηση σε ουσίες, αλλά και σε συμπεριφορές, έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία ρήξης τόσο στον εσωτερικό κόσμο του ατόμου, όσο και με το εξωτερικό του περιβάλλον, οικογενειακό, κοινωνικό και άλλο.

Συνεπώς, το ζήτημα των εξαρτήσεων πρέπει να το βλέπουμε σε συνάρτηση με τα συνολικότερα προβλήματα που ταλανίζουν την κοινωνία μας. Το πρόβλημα είναι ένα σύνθετο βιοψυχοκοινωνικό πρόβλημα και δεν είναι ένα στενά και μόνο «ατομικό - ψυχολογικό» ή «φαρμακευτικό» πρόβλημα.

Η πολυδιάστατη και πολυπαραγοντική φύση του προβλήματος, τα αίτια και οι συνέπειες της εξάρτησης είναι πολύπλευρα και επομένως χρήζουν ανάλογης πολυθεματικής, ισόρροπης και ολοκληρωμένης αντιμετώπισης. Έγνοια μας πρέπει να είναι η παροχή ενός πλέγματος πολιτικών και μέτρων που να εμπερικλείουν την **Πρόληψη, τη Θεραπεία, τη Μείωση της Βλάβης, την Κοινωνική Επανάταξη και την Καταστολή**. Στο επίκεντρο της δράσης μας, παραμένει πάντα ο άνθρωπος.

Αγαπητοί,

Όπως γνωρίζετε, τον Νοέμβριο του 2017 ψηφίστηκε ομόφωνα από τη Βουλή των Αντιπροσώπων πρόταση νόμου η οποία προνοούσε για τη Μετονομασία του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου σε Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου. Η ίδρυση του ΑΣΚ το 2000 ήταν η απάντηση της Πολιτείας για την κάλυψη συγκεκριμένων και σημαντικών κενών σε σχέση με την ουσιοεξάρτηση, αφού οι τότε μηχανισμοί κρίθηκαν ανεπαρκείς. Στις γραμμές αυτές, το ΑΣΚ ανέλαβε το ρόλο που του ανατέθηκε από την Πολιτεία, διαμορφώνοντας την Εθνική Στρατηγική για τα Ναρκωτικά και τα αντίστοιχα Σχέδια Δράσης, τα οποία βασίζονταν στη συνολική, πολυθεματική και ισορροπημένη προσέγγιση, με υψηλό επίπεδο συντονισμού μεταξύ όλων των ενδιαφερομένων φορέων και Υπουργείων. Μέσα από τα χρόνια λειτουργίας του ΑΣΚ, κατορθώσαμε να θέσουμε βασικές αξίες και αρχές στο προσκήνιο της αντιμετώπισης της ουσιοεξάρτησης, όπως :

- Η ουσιοεξάρτηση να αποτελεί θέμα δημόσιας υγείας
- Το φαινόμενο να αντιμετωπίζεται μέσα από μία ισορροπημένη προσέγγιση, δηλαδή ισάξια έμφαση αφενός στη μείωση της ζήτησης (στην πρόληψη, θεραπεία, μείωση της βλάβης και κοινωνική επανένταξη) και αφετέρου στη μείωση της προσφοράς, δηλαδή στα μέτρα καταστολής
- Τα μέτρα που εφαρμόζονται να εδράζονται σε επιστημονικά δεδομένα και βέλτιστες πρακτικές

- Η παρακολούθηση του φαινομένου να γίνεται με βάση τις ευρωπαϊκές κατευθυντήριες γραμμές, ώστε ανά πάσα στιγμή να υπάρχουν έγκυρα στοιχεία σε ότι αφορά στην έκταση του φαινομένου και να διαμορφώνονται επιστημονικά τεκμηριωμένες πολιτικές
- Το δικαίωμα στη θεραπεία να είναι αδιαμφισβήτητο για όλα τα άτομα που αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τις ουσίες εξάρτησης, με σεβασμό πάντοτε στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια, στα ανθρώπινα δικαιώματα και στα προσωπικά δεδομένα
- Η αντιμετώπιση της επιβλαβούς χρήσης αλκοόλ να συμπεριληφθεί για πρώτη φορά στην Εθνική Στρατηγική το 2013, ενώ παράλληλα μέσα από την παρακολούθηση των διάφορων δεικτών για το αλκοόλ να αναδειχθεί το μεγάλο πρόβλημα πρόσβασης και κατάχρησης αλκοόλ από ανηλίκους
- Τα προγράμματα τόσο στην πρόληψη όσο και στη θεραπεία να διαθέτουν κριτήρια ποιότητας, τα οποία προωθούνται μέσα από τις διαδικασίες εγκρίσεων και επιχορηγήσεων προγραμμάτων
- Να υπάρχει πλουραλισμός επιλογών και προγραμμάτων στους τομείς της πρόληψης και της θεραπείας, ώστε να καλύπτονται όλες οι ανάγκες

- Να εισαχθούν νέες έννοιες, όπως η μείωση της βλάβης, που συμπεριλαμβάνει τη θεραπεία υποκατάστασης σε όλες τις επαρχίες της Κύπρου, την παροχή αποστειρωμένων συρριγών αλλά και προφυλακτικών με στόχο την προστασία του χρήστη αλλά και την δημόσια υγεία
- Να τολμήσουμε να σταθούμε απέναντι στο στίγμα προστατεύοντας τον χρήστη και το περιβάλλον του
- Να τολμήσουμε να μπούμε σε περιβάλλοντα ταμπού – στρατό , φυλακές
- Να στηρίξουμε με ευαισθησία συγκεκριμένες ομάδες, όπως μέσω της δημιουργίας εξειδικευμένου θεραπευτικού προγράμματος για τις γυναίκες, και εξειδικευμένων προγραμμάτων για τις ευάλωτες ομάδες πληθυσμού
- Να διευθετηθούν θεσμικές εκκρεμότητες που αφορούν στο νομικό πλαίσιο του Οργανισμού
- Να βελτιωθούν οι διαδικασίες διαχείρισης και διαφάνειας της χρηματοδότησης
- Να συνεχιστεί η προσπάθεια στήριξης της Αγωγής Υγείας στις σχολικές μονάδες
- Να δημιουργηθεί και να διευρυνθεί το πρωτόκολλο παραπομπής για νεαρούς συλληφθέντες
- Να διευρυνθούν οι εθνικές και διεθνείς συνεργασίες

- Να δημιουργηθεί ο οδηγός καλής πρακτικής για τους δημοσιογράφους ενάντια στο στίγμα
- Να ετοιμαστεί η Ευρωπαϊκή & Εθνική Στρατηγική 2013-2020 για την Αντιμετώπιση της Εξάρτησης από Παράνομες Ουσίες και την Επιβλαβή Χρήση Αλκοόλ.

Αγαπητοί συνεργάτες,

Από το 2011 ξεκίνησε μια περίοδος «αλλαγής σελίδας» για την Πολιτική για τα Ναρκωτικά και την Αντιμετώπιση της Εξάρτησης, αφού το ΑΣΚ, με συστηματικά και σταθερά βήματα και υπό την αμέριστη στήριξη της εκάστοτε Προεδρίας της Δημοκρατίας, «προχώρησε περαιτέρω στην ουσιαστική, ολιστική αναδιοργάνωση του τρόπου παροχής φροντίδας στα εξαρτημένα άτομα, με σεβασμό πρώτα και πάνω από όλα στην αξιοπρέπειά τους, στην αναγνώριση της εξάρτησης ως προβλήματος υγείας που χρήζει συστηματικής και πολύπλευρης θεραπείας και στην εφαρμογή στην πράξη διεθνών και ευρωπαϊκών βέλτιστων πρακτικών για ολοκληρωμένη φροντίδα των εξαρτημένων ατόμων».

Καταφέραμε με πολύ κόπο, μέσα από μια συνεχή προσπάθεια να αλλάξουμε την αντίληψη της κοινωνίας για τους χρήστες και το στίγμα το οποίο τους περικυκλώνει και λειτουργεί ως ενισχυτικός μηχανισμός του φαύλου κύκλου της εγκληματικότητας. Η διατήρηση του ζητήματος

των εξαρτήσεων ως θέμα δημόσιας υγείας είναι μια συνεχής προσπάθεια με τα πάνω και τα κάτω της. Η αλλαγή της ονομασίας του Οργανισμού παραπέμπει σε αυτό τον συμβολισμό και την προσπάθεια. Ο εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας διευρύνει το πεδίο αρμοδιοτήτων της Αρχής, έτσι ώστε να περιλαμβάνει τις εξαρτήσεις τόσο στις παράνομες όσο και στις νόμιμες ουσίες, αλλά και την παθολογική ενασχόληση με τα τυχερά παιχνίδια.

Με αυτόν τον τρόπο η Κύπρος ακολουθεί τον ίδιο δρόμο με τις υπόλοιπες Ευρωπαϊκές Χώρες ως πρωτοπόρος, με την προώθηση μίας πιο σφαιρικής αντιμετώπισης των εξαρτήσεων. Παράλληλα, μέσα από τη νέα νομοθεσία, εκσυγχρονίζονται ορισμοί ώστε να συμβαδίζουν με τα σημερινά επιστημονικά δεδομένα και προσφέρεται ευελιξία και λειτουργικότητα στον Οργανισμό ώστε να μπορεί να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες προκλήσεις και απαιτήσεις της Εποχής.

Αγαπητοί συνεργάτες,

Το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο Κύπρου έχει πάψει να υπάρχει, την θέση του παίρνει η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου διευρύνοντας τις αρμοδιότητες της και θέτοντας νέους στόχους.

Η Αν. Εκτελεστική Γραμματέας της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου μέσα από την παρουσίαση της θα δώσει απτά παραδείγματα μέτρων και δράσεων που προωθήσαμε με στόχο να αναδείξει τη νέα ταυτότητα της Αρχής, το στρατηγικό της σχεδιασμό μέχρι το 2020 και το όραμα της .

Το όραμα όλων μας παραμένει : Τα παιδιά και οι νέοι μας να είναι πιο κοντά σε υγιείς τρόπους ζωής, να έχουν ευκαιρίες ενδυνάμωσης των δεξιοτήτων τους, ενίσχυσης της προσωπικότητάς τους και εφόδια για την υιοθέτηση μιας ποιοτικής και παραγωγικής ζωής. Μιας ζωής μακριά από εξαρτήσεις. Παράλληλα, τα άτομα που χρειάζονται στήριξη και θεραπεία για θέματα εξαρτήσεων, να αντιμετωπίζονται μέσα στη σφαίρα της δημόσιας υγείας και όχι με στιγματιστικό τρόπο.

Κυρίες και κύριοι,

Οι προκλήσεις μπροστά μας είναι πάρα πολλές. Η πιο σημαντική ίσως είναι πώς βοηθούμε τον συνάνθρωπο μας ο οποίος έχει εξαρτηθεί! Πώς βοηθούμε την Μάνα, τον Πατέρα, τον ή την Σύζυγο, το παιδί, οι οποίοι βλέπουν τον αγαπημένο τους καθημερινά να αλλοιώνεται, να αλλάζει σε κάτι ξένο. Πώς στηρίζουμε την οικογένεια, πώς απαλύνουμε τον πόνο; Πώς σαν κράτος, σαν υπηρεσία, σαν άνθρωποι στεκόμαστε δίπλα στον ανθρώπινο πόνο;

Οφείλουμε λοιπόν να ακούσουμε την κραυγή βοήθειας, και να συνεχίσουμε την πορεία μας ώστε να ενισχύσουμε περαιτέρω το

κοινωνικό κράτος, την πρόσβαση και το δικαίωμα στην υγεία, την ανθρωποκεντρική εκπαίδευση, τον πολιτισμό και τον αθλητισμό για όλους.

Με αίσθημα ταπεινότητας αλλά και ικανοποίησης για αυτά που έχουν επιτευχθεί μέχρι σήμερα, είμαι βέβαιος και αισιόδοξος ότι μαζί μπορούμε να αντιμετωπίσουμε τις προκλήσεις που παραμένουν ενώπιόν μας. Γνωρίζουμε ότι πολλές φορές δεν είμαστε αρεστοί γιατί ζητούμε να γίνονται πράγματα που ταραάζουν νοοτροπίες, κατεστημένα και αφήνουν εκτεθειμένες τις ανεπάρκειες μας ως πολιτεία και ως κοινωνία.

Μπροστά στις σημερινές όμως πραγματικότητες, είναι καθοριστικής σημασίας η συστράτευση όλων σε ένα δυνατό κοινωνικό μέτωπο, με καθοδηγητή το κράτος, που θα λειτουργεί ως αντίβαρο στην απελπισία που στραγγαλίζει τον άνθρωπο. Με πυξίδα δράσης μας τον άνθρωπο πρέπει να αποτελέσουμε το ανάχωμα, χωρίς τυμπανοκρουσίες και συνθήματα, αλλά με αυξημένο το αίσθημα ευθύνης και με πραγματική αγάπη και έγνοια για την νέα γενιά.

Σας ευχαριστώ.